

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronként 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Az igazság ereje.

Az igazság erős és bátor, ki mer állni a sikra és nem fél a világosságtól. Néha ugytetszik a gyarló emberi szemeknek, mintha az igazság lenne a vesztes fél, de előbb-utóbb kitűnik, hogy az erős, tiszta igazság nem merülhet el a lét tusájában sem.

Ez biztat, ez bátorít minket is, a rendezett tanácsu város megalkotásának szerény munkásait. Mert hiszen világos példákkal mutatja a mi esetünk is, hogy csak ki kell tartani az igazság mellett, nem kell elveszteni a munkakedvet, az igazságnak előbb utóbb diadalra kell jutnia!

Mikor megpendítettük komoly, tekintélyes emberek tanácsára a rendezett tanácsu város eszméjét, az önérdék rögtön frontot képezett ellenünk. Először ijesztgetéssel akartak bennünket letéríteni az egyenes utról, épen mint a mesebeli rémek a tündérbertbe induló hőst. Majd hízélgéssel és szép

ígéretekkel akartak tévutra vezetni, majd meg a hatalom rosszalásával elhallgattatni. Mi azonban a mesebeli királyfi varázsingét hordottuk magunkon és nem rettentünk vissza még az irigység és rosszakarat sugta rágalmak fertőjétől sem. Ez a varázsing az igazság érzete volt! Tudjuk, megvagyunk szentül győződve, hogy kedves, kis lakóhelyünknek csak úgy van jövője, ha rendezett tanácsu várossá fejlődik és azért semmiféle ellenség elől meg nem hátrálva, bátran állunk a csatatéren, ahol előbb, vagy utóbb, de diadalt kell aratnunk!

Vannak, akik — nem mervén az igazságot megmondani — olyan tervekkel állnak elő, amely kivihetetlen. Nekik nem rendezett tanácsu város kell, hanem törvényhatósági. A nevetséges indokokkal, amelyek azt a tervet támogatni akarják, elő sem hozakodunk, nem akarván olvasóinkat felbosszantani. Így is eléggé kilátszik a lóláb!

Hogy meghiusithassák a közjó kívánta tervet, annál még nagyobb lép-

nek elő, amivel azután megfeneklenék a dolog. Hohó uraim! Korábban keljenek fel, ha az igazságot lépre, illetve zátonyra akarják vezetni. Mások, akik ezelőtt pár évvel már dolgoztak e terv érdekében, most ellene vannak. Ezt nem lehet másképp megmagyarázni, mint hogy maguknak akarják a dicsőséget vindikálni. Mi semmiféle dicsőségre nem reflektálunk és azt szívesen átengedjük annak, aki ezelőtt pár évvel megkezdte a munkát, — bár sikertelenül. — Nekünk eredmény kell, a haszon és dicsőség legyen bár akárkié, nekünk az mindegy!

Világos számokat, szakértői véleményt kívántak tőlünk. Ime legutóbbi számunkban határozott számadást és két szakértői véleményt közöltünk. Várva vártuk, hogy az ugynevezett ellenpárt, — amelyet sehol sem látunk, csak itt-ott tűnik fel egy-egy ember, aki a háta mögött nem létező pártot hirdet — mondom: várva vártuk, hogy ez az ellenpárt kiáll a sikra és bebizonyítja a mi-

TÁRCA.

A fogarasi vár.

Részlet dr. Turcu János művéből.

A fogarasi Szent Istvánról nevezett Ferenc-rendi szerzetesek történelmi okmányai szerint, amelyek 1776-tól veszik kezdetüket, a fogarasi vár (arx) akkor „Fogar“ név alatt, Kr. u. 15-ik év körül Caesar Augustus római császár uralkodása alatt épült. Traján római császár alatt elfoglalták és lerombolták és Claudius császár alatt újjólag felépítették 207-ben. A 376 ik év körül pedig a hunok teljesen lerombolták.

Az eddigi adatok inkább történelmi kombinációknak, vagy tradícióknak látszanak lenni. A fogarasi várra vonatkozó biztosabb adatok az 1300-dik évtől vannak. A Ferenc-rendi szerzetesek történelmi okmányai szerint, 1300—1310-ig azt Apor László, erdélyi vajda újra felépítette azon a helyen, ahol ma van, s Fogaras névvel neveztetett el.

A román Anonymus krónikája, amelyet

Fotinó historikus is szem előtt tartott, azt mondja: „4. Majlát István vajda, a szerb uralkodók krónikája szerint, ezen időben uralkodván, felépítette a fogarasi várat.“ Azon verzió, hogy Fogaras a magyar Fogaras nevet „fagaras“-tól kapta volna, mivel ilyen fapénzzel lettek volna megfizetve a várépítés munkásai, ép oly igaz lehet, mint azon verzió, hogy neve a Fogaras szomszédságában levő Vakárea havastól származott, amely havasban Fogaras régi urai teheneiket legelték és így aztán ezen urak városa „Vakarásnak“ neveztetett volna el. A románia-Vakarészku boér család cimere azonos Fogaras címerével.

A tradíció szerint a vár nyugatabbra, a jelenlegi Ó-Vár nevű határrészben feküdt volna. 1342-ben Nagy Lajos magyar király és 1623-ban pedig Bethlen Gábor, erdélyi fejedelem megerősítette. A várt körülvevő terjedelmes sáncokkal, amelyek 45—75 méter szélesek és 4—5 méter mélyek Rákócy György fejedelem alatt 1630-ban lettek megcsinálva. A sáncon sétatér van és körös-körül utak vannak.

Háboru idején ezen sáncokba, amelyek korábban nem voltak ilyen terjedelmesek, az Oltból vizet vezettek, amíg megteltek és így a fogarasi vár jól megerősítve, az ellene megindított támadásokat mindig sikerrel verte vissza.

Az 1541-ik évben elfoglalták a török és moldvai és havas alföldi hadak, ez azonban egy hosszú ostrom után csak úgy volt lehetséges, hogy Ráres Péter moldvai vajda, mint régi ismerős, biztosította Majlát Istvánt, Fogaras urát, hogy őket a szultán az ő javára küldte ide, tehát azt izente neki, hogy jöjjön ki a várból, hogy tanácskozhassanak, hogy mi tevék legyenek továbbra? Majlát nem hallgatván neje, gyermekei, intimusai intéseire a töröktől 6 tisztet fogadott el, akik azonban csak közkatonák voltak: török tábornokká felöltöztetett 2 török, 2 havasalföldi és moldvai, aztán kinyitotta a várkapuit, lóra ült és 60-ad magávalkijött a várból.

Az első napot csak mulatsággal töltötték el, a második napon a szultán foglyává deklarálta és megkötözvén, a konstantinápolyi tömlöcökbe vitték, ahol 10 év után meg-

Sirolin

a legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál u. m.

idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 K.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg a következő cégnomással legyen ellátva: **F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO** vegyészeti gyár **BASEL (Svájc)**

énkhez hasonló szakértői véleményekkel és számadásokkal, hogy tervünk kivihetetlen. nem hasznos a polgárságra s így le kell tenni arról.

De ez nem árt az igazságnak, mert az igazság erős és bátor! Ennélfogva diadalra kell jutnia és mi hiszünk is, hogy polgártársaink — belátva az érdekekben kifejtett harc és munkásság önzetlen és igaz voltát — azzal hálálják ezt meg, hogy aláírják mind vagy legalább tömegesen a rendezett tanácsu város ügyében beadandó kérvényt, ezzel is elősegítve a közjóért dolgozók munkáját!

A vármegyei bizottsági tagok névjegyzéke.

Az ótöháni választók: Ungur Haralampie birtokos Ótöhán. Brumboiu Mózes lelkész Ótöhán. Bakó Károly körjegyző Ótöhán. Voda János községi jegyző Zernest. Mosoiu Axente körjegyző Simon.

Az ósínkai választók: Comsia Dániel, magánzó Sebes. Hajdu János kir. erdőgondnok Törcsvár. Scurtu János várm. pénztárnok Fogaras. Fulicea János lelkész Ósínka. Popp Emil körjegyző Ósínka. Benedek István ny. ezredes Fogaras. Popp Benjámín főszámvevő Fogaras. Popp János tanító Ósínka.

A sárkányi választó bizottsági tagok nevei: Fekete Ferenc kir. erdész Torda. Popp Tamás községi bíró Vaád. Wolf Teobald lelkész Sárkány. Főlea Máté körjegyző Mundra. Gróf de la Motta Arthur urad. intéző Sárkány. Hochmann Izidor községi jegyző Sárkány. Uzsú György körjegyző Vaád. Schusztér András kir. erdőgondnok Sárkány.

Az alsóvenicei választó bizottsági tagok nevei: Popp György körjegyző Paró. Popitia János lelkész Alsókomána. Poponeciu Jakab nyug. főszolgabíró Alsóvenice. Comanicu Samu birtokos Alsóvenice. Mátei Mátei tanító Alsóvenice.

A margineni választó bizottsági tagok nevei: Rednik Péter szolgabíró Sárkány. Aladics Emil kir. erdőmester Fogaras. Popu György lelkész Marginen. Fulicea Máté lelkész Marginen. Cornea Gábor lelkész Illóny. Ifj. Zankó Emil kir. erdőgondnok Fogaras. Marhaó György körjegyző Herszény. Herciozea József lelkész Herszény.

A récei választó bizottsági tagok nevei: Recean Miksa lelkész Vajdaréce. Dejenáriu János könyvvezető Fogaras. Herszényi Tőjáján körjegyző Jaás. Recean Miklós lelkész Dezsány. Macaveiu Jakab vicarius Fogaras. Fulicea Viktor körjegyző Vajdaréce. Pruna Sofron tanító Vajdaréce.

A vojla választó bizottsági tagok nevei: Bentia János körjegyző Bethlen. Serbán Sándor lelkész Vojla. Boita Spiridon magánzó Ótöhán. Gábor Dániel tanító Fogaras. Id. Serban Dániel ny. körjegyző Vojla. Albáni Miklós tanító Mezőhegyes. Dr. Vasu Oktavián ügyvéd Fogaras.

A liszai választó bizottsági tagok nevei: Catiavein József lelkész Liza. Bika János körjegyző Pozorta. Opris Oktavián körjegyző Liza. Mester Károly m. kir. áll. rendőrbiztos Predeal. Stanislav Eustachie tanító Liza. Mogos Sofron lelkész Nagyvajdalfalva.

Az alsóvisti választó bizottsági tagok nevei: Borzea György körjegyző Alsóvist. Barbát Péter segédkörjegyző Sarkaica. Dr. Moldován György körorvos Alsóárpás. Solomon Leo körjegyző Dragus. Banciu János tanító Felsővist. Stanciu Dénes birtokos Alsóvist. Fridrik Géza urad. igazgató Fogaras.

Az alsóárpási választó bizottsági tagok nevei: Marinescu János körjegyző Alsóúcsa. Negrutiu Aurel körjegyző Oláhujfalu. Vasu Vazul lelkész Alsóárpás. Vasu Gedeon nyug. körjegyző Alsóárpás. Ifj. Turcu János szolgabíró Alsóárpás. Fáber Tivadar gazd. tiszt Alsóporumbák.

A szkorei választó bizottsági tagok nevei: Budák Miksa közs. jegyző Kerc. Poparad Damaschin körjegyző Strezakercisóra. Magdó János várm. irnok Fogaras. Flitter Jeromos körjegyző Alsóporumbák. Comsia Sándor körjegyző Szkoré.

A fogarasi választó bizottsági tagok nevei: Simon Jenő lelkész Fogaras. Floischer Sámuel lelkész Fogaras. Váro Béni kir. tanfelügyelő Fogaras. Rauch István főbíró Fogaras. Szentimrei István főgimn. igazgató Fogaras. Balla Károly lelkész Fogaras. Szentpáli Gyula nk. főjegyző Fogaras.

J e g y z é k.

Azon megyei tisztviselőknél, kik az 1886. évi XXI. t.-c. 51. §-a alapján a törvényhatósági közgyűlésen üléssel és szavazattal bírnak 1904-ik évre: Kapocsányi Mór alispán Fogaras. Belle Sándor főjegyző Fogaras. Bisztray József I. aljegyző Fogaras. Jankovich Béla II. aljegyző Fogaras. Dr. Benedek Arthur árv. elnök Fogaras. Poparad Áron árv. ülnök Fogaras. Bocskor Ádám árv. ülnök Fogaras. Dr. Micu András tiszti ügyész Fogaras. Dr. Szabó György tiszti főorvos Fogaras. Csató Mihály árv. jegyző Fogaras. Bodnár József levéltárnok Fogaras. Müller Victor allelvéltárnok Fogaras. Herszényi Imre főszolgabíró Fogaras. Urdea György főszolgabíró Alsóárpás. Dombrády Gyula főszolgabíró Sárkány. Bárdossy Mihály főszolgabíró Törcsvár. Kovács Gábor kir. főmérnök Fogaras.

halt távol családjától és hazájától 1550-ben karácsony hetében.

1369-ben Magyarország királya, Nagy Lajos elajándékozta Fogaras vidékét I. Vládi nak, Havasalföld vajdájának, úgy hogy ezután közel 100 éven át volt ezen vidék a havasalföldi vajdák birtokában, I. Vlád, II. Dán, I. és II. Mirsea, III. Dán, Vlád, Drákul, IV. Vlád, Cepes és Szép Rádu idején, amíg Mátyás király 1464-ben azt ismét visszavette és elajándékozta Vingárdi Geréb Péternek.

1467-ben, miután visszatért István moldvai vajda elleni hadjáratából, Mátyás király elhatározta, hogy Fogaras, Omlás és Radna uradalmi tartassanak fenn, hogy esetri- esetre Moldva és Havasalföld vajdájának adományoztassanak.

Mindezekkel Mátyás 1469-ben és 1472-ben Fogaras és Omlás vidékét a szászoknak adományozta, kártalanításul a nekik a havasalföldiek által okozott kárért. A szászok azonban nem vehették tényleges birtokukba Fogarast, hosszú pert folytatván a Geréb családdal.

1503-ban Ulászló király Fogarast Corvin Jánosnak, Mátyás király fiának adományozta. 1505-ben pedig Bornemisza János kormányzó kapta, aki nem lakhatván Fogarason, várnagyul Tomori Pált küldötte ide.

(Folytatása következik.)

Hurcolkodás.

A „Fogaras és Vidéke“ számára írta: Halmy Gyula.

Szüleim hurcolkodnak a régi, kedves házból. Negyven hosszú évet töltöttem el ott, buban és örömben váltakozó negyven évet és most a csöndes Avast, a kedves emlékü helyet elhagyva, rideg, idegen lesz majd hosszú ideig otthonuk. Rám legalább idegen hatást fog tenni. Mintha nem is szüleimhez, hanem egy ismeretlen házba mennék majd és lelkem, szívem minden ifju, édes emlékem csak oda huz, oda köt a szerény papszeri házba.

Az Avas oldalán sorakozó vén fák, az öreg diófaóriások, komolyan bolingattak felém, mikor még mint gondtalan gyermek legeltettem kedvelt bárányomat alattok. Barátságosan legyezgették széles, sűrű leveleiket, mikor a boldog, pajkos diákkorban magoltam a tudományokat. Részvétellel hallgatták ifju szívem lázas kitöréseit s a diáksze- relem szülte rémséges ódákat is békés türellemmel kiállták. Milyen ujongva üdvözölt engem az a ház, vidáman mosolygó ablakai- val, virágos kertjével, az udvaron legelésző tyukokkal, a hegyoldalban diszlő gyümölcs- fákkal, midőn Caesari büszkeséggel vonultam be, az érettségi bizonyítványt lobogtatva! És

milyen elismerőleg bólongattak a vén diófák felém, mikor munkáim első kötetei megjelentek s nem csak elismerő kritikákkal, hanem jó egyetemi vézetséggel örvendeztettem meg értem annyit áldozó szüleimet.

Igen! Beszélni tudtak ezek a vén fák, a kert minden bokra, virága. Én legalább megértettem a szavakat s megvagyok győződve róla, hogy ők is az enyémet. Enyhe nyári estéken, mikor a hold világított és az Avasról kóbor szellő suhant el leánykám sötétlő fürtei mellett, elhaló zenehangok foszlányait rabolva el az avasi mulatóhelyekről, ilyen édes estéken kéz-kézben jártunk ott a vén fák alatt és amit a fölénk, tudatlan, de mély érzésű fiu nem mert elmondani, azt el- suttogták a jó falombok, meg-meg simogatva a fehér arcú leányka sötét fürteit. S csodálatos! Ő is megértette a vén fák suttogását! Boldog mosollyal simult hozzám és ilyenkor az öreg diófa áldástadólag terjesztette ki kar- jait fölénk.

Sok-sok ideig nem láttam aztán az én otthonomat, pedig szívem minden gondból, bajból csak oda vágyott. Emlékeimen édegettem osztendőkig, amikor végre uj otthon, boldog kis családi fészket alkothattam magamnak, kirepülve, elszakadva a szülei fészektől. Milyen öröm dagasztotta keblemet, amidőn feleségem és fiam társaságában közeledtem a

Ferencz József keserűviz az egyedül elismert kellemes ízű ter-
mészetes hashajtószer,

kapható THIERFELD LIPÓTNÁL Fogarast és Köhalomban.

Közegészségügyünkről.

Sokat foglalkoztunk már ezelőtt ezzel a témával, de soha alkalmasabb időpontban nem, mint most, amikor a vörheny, szamárhurut, trachoma, oly nagy mértékben lépett föl és rohamosan terjed a gyermekvilágban.

Valóban elszomorító az esetek száma.

Ez még semmi, mert elvannak dugva a szobákban s nem láthatjuk őket, hanem menjünk csak ki a városligetbe s vizsgáljuk csak végig a legszegényebb néposztály házeit, ott látunk csak igazán elszomorító képeket. Egy vánkost, vagy pokrócdarabot kidobnak a ház elé az utcára s a betegeket, akár gyermek, asszony, vagy férfi, kilövik oda s azok ott csikorgatják fogait, mintegy irigyelve a járó-kelőktől a jóegészséget.

No ez már igazán „non plus ultrája“, hogy ugymondjuk, ami közrendészetünk és közegészségügyünknél!

Mert eltekintve attól, hogy az utcán fekvő betegek kellemetlen hatást tesznek a járó-kelőkre, vegyük csak első sorban a szegényebb nép fürdőjét nálunk: a városligetet.

Ez egyes egyedüli kiránduló helyünk, s az arra járó hatósági közegek rendőrség stb. stb. közönyösen haladnak tovább az ilyen házelőtt fetregő betegek mellett, ahelyett, hogy a szükséges intézkedéseket ebben az égető ügyben sürgősen megtennék.

a ház felé, amelyben olyan igazán, boldogan, gond nélkül, a jó szülők, kedves testvérek szeretetét bírva és viszonzva éltem. Most már más képet láttam otthon. A régi ház modernebb lett. Az utca városias, a ház előtt sorfalat álló, ősi fák kivágva, helyettük korlát és villamlámpák. Belül is sok változás fogadott. Hugaim is kirepültek az anyaszárny oltalma alól, kettő erős, férfi támasz mellett, egy a temető csendes magányában keresett nyugalomra. Atyám, anyám öregebbek lettek, az egész lakás újabb, divatosabb, csak a kertben, a kedves, régi fák nem változtak, csak ők intogattak felém a régi, bizalmas üdvözléssel.

És most haza hívnak! Azt kívánják, hogy ott legyek, amikor elhagyják, idegennek adják át azt a házat, azt a kertet, azokat a vén fákat, amelyekhez nekem minden kedves emlékem, gyermek és ifjúkori bohóságaim oda vannak fűződve az emlékezet színes pókfonalával! Nem! Nem tudnék én onnan elbucszni! Fájna nekem látni és örökre elhagyni azt a helyet!

Jobb innét a távolból, boldog, meleg családi körből inteni búcsút a vén ház, a kedves öreg fák felé! Lelkemben erőt, szívembe vigasztalást önt itt az a tudat, hogy úgy sem az én otthonom volt az már! Itt az én helyem, itt az én boldogságom! De ott, a megválás fájna, nagyon fájna! . . . Kedves, régi ház . . . öreg diófák . . . Isten veletek! . . .

Ez nem jól van így. S ezen a bajon segíteni kell, hogy egyedüli kiránduló helyünk utcáit ne csak locsolják hűségeken az ott lakók, (ami követendő példa lenne bent a városban is) hanem ezeket a betegeket is kellene onnan távolítani, mert az egészséges lélek összhangját zavarja, s az üdülni vágyó sétálóokra deprimálólag hat.

Igen, de hogyan segíthetünk azon egyáltalában, hogy közegészségügyünk minden tekintetben perfekt legyen, vagy némileg is megközelítse, a már nevezett: „rendes“ állapotokat. Ez ám a kérdés?

Mert nem elég az, hogy Fogarasnak ennek a maroknyi népnek (mindössze 7000 lélek) nyolc, tíz orvosa van, hiszen ez dicsérendő állapot, de fődolog tulajdonképpen az lenne, ha minden falut szigorúan ellen lehetne őrizni a fertőző betegségek terjedése és becsempészése ellen; mert hiába a közigazgatási hatóságok nem tudnak kellőleg megfelelni azon feladatuknak, melyek e téren igen helytelenül reájuk vannak bízva.

Azután az is baj ám, hogy orvos csak a nagyobb községekben van, a kisebb faluban ha akad is orvos néhol, de ez a megélhetés nehézségeivel küzd s az anyagi gondok miatt úgy elmarad a haladó orvosi tudománytól, műtétektől, hogy igazán kevés köszönet van a prakszisában, mert csak tapogatózik, úgy szólván: experimentál.

De még ha van is orvos a paraszt nem fordul hozzá segítségért, s a közigazgatási hatóságok, melyek olyan bürokrátice reá tudják szorítani a „mizera contribuensz plebszet“ az adófizetésre és más egyébre, arra soha sem találunk eszközöket, hogy megtudják értetni vele, hogy a betegeknek orvosra van szükségük a közegészségügy érdekében.

Igy csempésztek be azután a vörhenyt, trachomát, szamárhögést stb. stb.

Ezzel azt hisszük eléggé illusztráltuk azt, hogy ilyen mizériák mellett jó és állandó közegészséget produkálni nem lehet.

Fődolog tehát, hogy lelkiismeretes, szélesebb látókörű szakközegek kezében legyen a közegészségügy s mielőtt a közigazgatás államosítottatnék, jó volna, ha ezt megelőznél a közegészségügy államosítása. Mi abban a hitben és reményben vagyunk, hogy ha a közegészségügy államosítottatnék, sokkal jobb lábbon állana az ugynevezett: közegészségügy Magyarországon. —ö.

Aszfaltozzuk a kocsitutat.

A milyen rohamosan haladt Fogaras aszfaltozása tavaly tavasszal és nyár elején, éppen olyan nagy csönd uralkodik most ezen a téren.

Valóságos aszfaltozási láz volt az, most ellentéte.

Tavaly megemlékeztünk már e lapok hasábjain, hogy az: „Erdélyi természetes aszfaltgyár“ nagyszerű és reánk nézve örvendetes előterjesztést tett, mely megoldja az örökös, kínos porkérdést és nagyot lendítene városunk fejlődésén.

Ez a pompás terv nem egyéb, mint a Bethlen-utca végétől a brassóiutca végéig, tehát az egész városon áthúzódó főuton, a kocsitutat aszfaltburkolattal ellátni. De lássuk az ajánlatot.

Hajlandó a fent említett aszfaltgyár ezt megcsinálni, ha a kincstár, az utnak kockakövel való kirakásáért felajánlott összeget a gyárnak fizeti. Továbbá, ha a város azon összeget, melyet a kincstárnak a kockakő kirakásáért felajánlott, a gyárnak adná és a mostani uttakarítási összeget évenként ezután is fizetné a fentartásért. És végre harmadszor, ha a megye is évente, vagy évenként mindenkorra hozzájárulna valamivel. Ime ez az ajánlat. Ha még megjegyezzük, hogy ez az ut 12500 méter s hogy a munkaösszeg 250000 koronába kerülne s még ezenkívül az utfenntartási évi összeget számítjuk, be kell látnunk, hogy megbecsülhetetlen értékkel bír reánk nézve ez ajánlat és hogy vétek volna meg nem ragadni az alkalmat.

Próbáljuk és ragadjuk meg az alkalmat. Egyrészt higiénikus szempontból is, hogy ezt a poros, bacillussal telt miazmás levegőt végre-valahára eltüntessük, hiszen ez mindnyájunk érdeke, de különösen azon lakóké, akik e porosfészek mentén laknak, hogy szólaljanak föl már végre-valahára és áldozzanak is financialiter, hogy ezt keresztül vihessék.

Másrészt esztétikai szempontból, mert hogy az aszfaltozott ut határozottan jobb benyomást tesz, azt mondanunk sem kell és a kavicsból csak úgy is por és sártenger lesz, továbbá, hogy ezt a falusias jellegét eltüntessük ezt már a rendezett tanácsú város is határozottan megkívánja, sőt követeli. Addig is míg ezt keresztül vihetjük, fő- és elkerülhetetlen, égető szükség, hogy a locsolatásról gondoskodjunk.

Ebben a dologban is irtunk már teméredszer, kértük a közönséget, sőt egy városi tisztviselő meg is ígérte, hogy kezébe veszi a dolgot és dülőre is viszi, de mint mindent itt, úgy ezt is agyonhallgatták.

Polgártársak nekünk kell a magunk jóvoltáért küzdeni, mert láthatják, ha mi nem teszünk a magunk saját ügyéért, úgy azt másoktól nem várhatjuk. De viszont azt se lessük és várjuk ám, hogy tett nélkül a sült galamb, szánkba repüljön.

„Hass, alkoss, gyarapíts, Fogaras fényre derül!“ H.

H I R E K.

— Üdülés. Dr. Vértessy Gyula Szabvármegye jeles kir. tanfelügyelője, lapunk kitünőtollu munkatársa, hat heti üdülésre Szabvárból augusztus hó 1-én elutazik. Midőn ezt a hirt regisztráljuk, egyuttal kérjük, hogy lapunkat valami „utitárcával“ szerencsétlenül sziveskedjék.

— A husákról. Ezelőtt csak egy pár évvel is milyen boldog világ volt Fogarason, amikor az ember 70—80 fillérért kaphatott egy kiló marha, vagy disznó húst. De a ci-

vilizáció lehe ma már Fogarast is annyira elárasztotta, hogy mint mindenben, úgy a husrágulás terén is haladnia kell a korrallal, a nagyobb városokkal, úgy hogy most egy kiló disznó-, vagy marhahús 1 kor. 04 fill. Hová jutunk, ha így „stájerolunk”? Mint örvendetesen halljuk, most olcsóbb lett a marha s így nagyon természetesen reméljük s egyuttal kérjük mészárosainkat, hogy legyen olcsóbb a hus is. Kolozsváron már lejjebb szállították a hus árakat így tehát reméljük, hogy holnaptól kezdve már mi is olcsóbban fogjuk élvezni a disznó-, vagy marhahús evését.

— **Locsoljuk az utcákat.** Egyik belső cikkünkben is hangoztatjuk ezt, itt e helyen pedig határozottan kérjük, mert tudjuk, hogy lehet. Ha Tallián miniszter tiszteletére akkor az e g y s z e r megtudták tenni, úgy megtehetik máskor is, sőt r e n d e s e n, mert mint látjuk van a városnak hordója, csak szűrőt kell hátulról reá csináltatni, kocsit, lovat keríteni s akkor így rendesen locsolhatják az utcákat. Mozogjon már a hatóság ebben az ügyben s ne nézzük tétlenül a bacillussal telt porfelleget!

— **Állat az emberben.** A mint nekünk Zernestről táviratozzák, egy ottani szatócsnak 12 éves leány gyermekén, a szatócs szolgálatában álló cseléd, ez év január havában erőszakot követett el s azt később a leányka beleegyezésével tovább is folytatta, aminek a következménye az lett, hogy most már 7 hónap óta a leányka áldott állapotban van. A vizsgálat befejezést nyert és illetékes helyre jelentés lett téve.

— **Az aratás eredménye.** Az ország legnagyobb részében már befejezést nyertek az aratási munkálatok és két figyelemre méltó tanulsággal szolgálnak. Az egyik az, hogy az aratás eredménye nem volt oly megdöbbentően rossz, mint azt hittük, hanem az eredmény sokkal jobb volt, mint a hogy vártuk. Persze szó sem lehet arról, hogy megfelelő vagy csak közepes eredménnyel álljunk szemben. Jóval alul maradt a közepesen, de azért rossznak, vagy épen inségesnek nem mondható. Sem a törvényhatósági, sem az állami funkciók dolgában nem fog zavar beállni, mert a legszükségesebbre meg lesz a pénze a gazdának és a munkásának. A másik szembeötölő körülmény az, hogy sehol az országban nem volt arató sztrájk. Voltak ugyan itt-ott apró zavargások, de ezek jelentéktelenek voltak és hamar elsimultak. Az aratás eredményének mérlegelésekor ne tévesszen meg bennünket az összehasonlítás a múlt év eredményével. Tavaly jó közepes termés volt, sőt az ország egy részében határozottan jó termés volt. Természetes az eredmények összehasonlításakor óriási a különbség az idei termés hátrányára. De vegyük elő két, három és négy év előtti termések eredményét, melyek jóval csekélyebbek a tavalyinál s látni fogjuk, hogy a különbség nem olyan elviselhetetlenül borzasztó. Sehol Európában nem volt jó az aratás eredménye, ami mindenesetre jótékonyan befolyásolja a buzaárak alakulását. Ennek azonban újat állja részben az is, hogy Amerikában viszont jó a termés s ezért nem szállt fel a buza ára olyan mértékben mint vártuk. Bár felszállott valamit s ez is kárpótolja a gazdákat az aratás gyenge eredményeért.

— **Tűzoltóink.** Éber figyelemmel kell tűzoltóinknak lenniök a roppant hőség és szárazság idején. Isten őrizzen egy esetleges tűzvészttől, mert silány tűzrendészetünk s el-

hanyagolt, gyarló tűzoltóságunk miatt óriási kár és csapás lenne. A munkába járó szülők is óvatos elővigyázattal tegyenek el minden tűzszeresmagokra hagyott gyermekeik elől, mert most, amikor egyre-másra olvassuk, hogy az óriási szárazság és hőség-től a mezőkön meggyulad a száraz fű is, a legcsekélyebb vigyázatlanságból is óriási szerencsétlenség támadhat.

— **Adóhivatalunkról.** Fölkérettünk több adófizető polgártársunk által, hogy az adóhivatal pontos és sürgős munkásainak Rezenek Károly adótárosa és Kortész ellenőrnék ezután is őszintén gratuláljunk, amit készséggel teszünk s a jövőben is munkakedvet, erőt kívánunk nekik a nehéz munkában.

— **Rajecfürdő.** A magyar Gastein — mint Rajecot nevezik — előnyös fekvésénél fogva szerencsésebb, mint a mi eldugott helyeken sinylődő szép és jó fürdőink. Berlin-től 11., Bécestől 5., Budapestől 6., Breslautól 6., Krakowtól 5 órányira fekszik és ez a körülmény valóságos világfürdővé avatja. Női bajok, neurasthemia, légutak hurutja, rheuma, köszvény, neuralgiák, vérszegénység és még számos egyéb betegségeket sikerrel gyógyítanak ott.

— **Bomlott toronyórák.** A kuruc-labanc háboru idejében még nagy ritkaság volt a toronyóra. Egy törvény is szól az órákról, amely meghagyja, hogy a „kivégzések és egyéb fontos tények esetén a löcsei toronyóra az irányadó”. Ezért, ha /abban az időben valaki Löcsére utazott, tarisznyaszámra vitte a rábizott zsebórákat, hogy a híres, remekbe készült toronyórához igazítsa. Ám a szép Erzsébet furcsa szerelmi históriájakor megbomlott a híres toronyóra és nem akart jól ütni. A löcsei böles magistrátus azután úgy segített magán, hogy egy rabot oda ültetett kalapácsal és mikor az órának ütni kellett volna, a rab ütött rá a kalapácsal. Nálunk is jó lenne ezt a példát követni! Bomlottabb órák már sehol sem lehettek mint a mieink. Csaknem negyedóra különbséggel jelzik egymásután az időt. A vasuti óra pedig jó negyedórával előbb jár a városiaknál, ami miatt azután napirenden vannak a lekésések, ami a hajnali órákban különösen kellemes. És még mi évdíjat fizetünk a toronyóra gondozónak! Vegyék ezt fontolóra városatyáink.

— **Szárazságban.** Az országban a nagy szárazság következtében napról-napra fordulnak elő tüzesetek. Valamennyi vármegye hatósága megtette az intézkedést a tüzesetek megakadályozása végett, csak még Fogaras vármegye késik. Az alsóárpási járás derék főszolgabiraja látván, hogy a vármegye hatósága mit sem tesz, szigorú rendeletben hívta fel a községek lakosságát a tüzesetek elhárítására nézve. Így nevezetesen el van tiltva az utcákon és udvarokon való szivarozást s meg van hagyva, hogy mindenki az udvarán — trágya készítés céljából — elszort szalmát takarítsa el s hogy minden ház udvarán az épületek közelében kádakban víz legyen. Ezeknek szigorú ellenőrzésére a csendőrséget hívta fel. Kérdelem, hogy vajjon a többi járási főszolgabirák ily irányú rendeletet miért nem bocsátották ki? Az ég csatornai hála Istennek segítettek rajtunk f. hó 29-én, de azért még máskor is előfordulhat ilyen hosszú szárazság.

— **Az idegenek Romániában.** A román belügyminiszternek egy újabb rendelete szerint az idegenek Románia területén a községekben az előljáróság engedélye nélkül le-

nem telepedhetnek. Az engedélyt csak akkor kapják meg, ha eredeti bizonyítványokkal igazolják, illetőségi helyeikről, hogy katonakötelezettségüknek eleget tettek vagy nagykoruak letartoztatva vagy büntetve nem voltak, magukat mindig erkölcsösen viselték; iparosok, vagy pedig készpénzben 1000 frank tőkélők van.

— **Az „Erdély” jubileuma.** 12 és fél évi sikeres pályafutás után ünnepi számmal jubilál szakfolyóiratunk egyik legnépszerűbbike az „Erdély”. Címében, irányában, képekben és szövegben egyaránt hazafias hivatást tölt be ez az elsőrangú honismeretű szemle, mely folyton az erdélyi részek természeti szépségeire és néprajzi tarkaságaira hívja fel az idegen utasok figyelmét. A jelen 150-ik jubiláris szám lendületes vezércikkben ír József Ágost kir. hercegről, hódolatteljesen szólva az E. K. E. daliás védőjéről, kinek legujabb felvételi sikerült arcképét is bemutatja. Berzevicy Albert dr. valás- és közoktatásügyi miniszter az E. K. E. folyóiratának jubileuma alkalmából tartalmaz emléksorokban emlékezik meg a honismeretről, mint a közműveltség nélkülözhetetlen kiegészítő részéről, elismervén az „Erdély” annak terjesztése körül kifejtett sikerus tevékenységét. Feulitzsch Alrthur báró a folyóirat történetét és célját érdekesen fejtegeti: Cárán Gyula a Turi és Tordahasadék „Szent-László körut”-t kibővített új kiránduló turáját észleletei alapján ismerteti pompás képek kíséretében. Cikkeket irtak még Harmath Lujza a székely népeletről, Hankó Vilmos dr. pedig az erdélyi fürdőkről több illusztrációval. Az ünnepi számhoz meglepő szép színesműmelléklet van csatolva, mely Erdély legmagasabban fekvő vadregényes határszéli községét Gyergyóbérbort hangulatosan ábrázolja; róla külön cikk szól. Élénk tartalma tanulsága apró közlemények és kirándulások leírása fejezik be a díszesen kiállított füzetet.

— **A megrendelések gyűjtése.** A megrendelések gyűjtéséről szóló törvénynek sok barátja, de sok az ellensége is. Különösen vidéki városok látták szívesen a törvényt, melynek egyes rendelkezéseitől remélték, hogy a helyi ipar és kereskedelem inkább fog lendülni. A törvény ellenségei viszont az osztrák gyárosoktól és a fővárosi kereskedőktől kerültek ki, akiknek érdekét a javaslat nagy mértékben megtámadta. A fővárosi kereskedők nem is nyugodtak és minden követ megmozgattak, hogy a törvénynek reájuk nézve sérelmes intézkedései kikorigáltassanak. A kereskedők törekvései ugylátszik sikerrel járnak, mert Hieronymi miniszter a törvényt reformálni akarja. Mielőtt a reform elkészülne, a miniszter szaktanácskozást szándékozik egybehívni, ahol a panaszok, a törvény sérelmes intézkedései, valamint a reformra vonatkozó dolgok tárgyaltnak.

△ **Alólirott a n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy Fogarason végleg letelepedtem s fogászati műtermemet a Lauritsch-féle házba (Vártéri) rendeztem be. Törekelem, hogy szolid munkámmal és jutányos áraimmal a nagyérdemű közönség megelégedését kiérdemeljem.**

Tisztelettel:

GIZELT M.,
fogtechnikus.

Ipar és kereskedelem.

A munka organizációja.

A boltokban árult „osztrák eredetű iparcikkek” legnagyobb része nem gyári és gépgyártmány, mint ahogy a közönség ezt tévesen hiszi, hanem többnyire ép olyan kismestereknek kézi munkája, mint a milyenek a mi kisiparosaink. Különösen áll ez a butorokra nézve. A bécsi és bécsvidéki eredetű áruk, melyekkel a magyarországi raktárak tultömvék, sokkal kevesebb szakértelemmel bíró kismester műhelyéből kerültek ki, mint a minők, ami önálló asztalosaink. Csak abban van a különbség, hogy ezen készítmények értékesítése történik a gyárosként szereplő cég által. A vállalkozó cég ama kismestereket állandóan ugyanazon nemű munkával foglalkoztatja, munkaerejüket a legvégsőkig menő mérvben és a lehetőségig lezorított olcsó áron használja ki. Ezáltal jut aztán abba a helyzetbe, hogy nagyobb távolságokra is versenyezhesen a saját számlájukra dolgozó kisiparosokkal.

Az így létrejött munka inkább tetszetős, szemrevaló, mint jó. Ezt már abból is látjuk, hogy igazán tartós, szolid árucikkben a magyar iparos nem is hagyja magát kiszorítani, hanem megállja a helyét. Csak ahol a vevő főképp az olcsó árra néz, azonnal készen vagy hitelbe akarja venni a portékát, kerekedik felül a raktáros; persze, hogy a vevő közönség legnagyobb részének ezen a kereskedők által nyújtott előnyök nagyon is inyére vannak. Mert manapság még a látzólagos jómódban lévő polgárielemnél is néhány forint szerepet játszik; a vétellel vár az utolsó pillanatig és akkor aztán mindjárt is kell az áru nem várhatja be, míg azt az iparosmester rendelkezésre, rendszeren nem is pontosan a megígért időre elkészíti és végre csak kevés mesterember van abban a helyzetben, hogy hitelre vagy részletfizetésre adhasson el.

De a vállalkozó főelőnye és az iparos főhátránya az, hogy míg a vállalkozó kellő élelmességgel a vevő közönséget magához bírja vonzani és ért vele bánni, a kisiparosnál meg éppen hiányzik a munkája, értékesítéséhez feltétlenül szükséges, kereskedelmi szellem. És akkor még jó is, ha nem igen bocsátkoznak bele üzleti bonyodalmakba, mert csak veszítenének rajta.

Mind ezekből a tanulság ez: a mai viszonyokban a boldoguláshoz nem elég csupán jó iparosnak lenni, hanem jó kereskedőnek is kell lenni.

Csak hogy az a baj, hogy e két tulajdonságot ritkán lehet egy és ugyanazon emberben megtalálni.

Miképp lehetne azonban mégis a boldoguláshoz szükséges két elemet egyesíteni?

Erre az életfontos kérdésre csak egy megfejtési mód existál: ha egymással szövetkeznek olyanok, kik e két tulajdonsággal külön-külön bírnak.

Sok szövetkezet alakult és bizony nagyobb része nem felelt meg a beléjük helyezett reményeknek. Tudjuk, hogy nagyon sok szövetkezet ment tönkre és sodort magával még nagyobb nyomorba számos kis egyszemélyes. Egyenletlenkedés, a korlátolt látókörön belül való ténykedés, tekintet nélkül a szűk látókörön kívül eső viszonyokra voltak megbuktatói a szövetkezet fenkölt eszméje önzetlen ütközőinek.

E példák azonban okulásra és ne visszarettenésre szolgáljanak. Mert látjuk, hogy a hol a szövetkezetek önzetlen és jól kormányzó kezekbe jutottak, ott nehézségek dacára is elérték céljukat.

—y.

Regény csarnok.

LETÖRT PÁLYA.

— Történelmi regény. —

A „Fogaras és Vidéke” számára írta:
Vécsiné Jankovich Lujza.
(Folytatás és vége.)

V.

A szentjakabi kastély ormáról nehéz fekete zászló lengedezett a hűvös reggeli szélben.

A kastély tájékán a környék népe gyülekezett össze. Halk hangon beszéltek meg a szörnyű esemény részleteit, mely még most is hihetetlennek tetszett előttük.

Hogyan? Nehány nappal ezelőtt még látták végig vágatni a falun Pekry Ferencet, urok egyetlen fiát, büszkén hordva fenn szép fejét és most ott fekszik élettelenül a ravatalon. Szegény anyja, szegény hugoskái! De hát az apja, aki itthon sincs, akinek messze utat kell tennie, ha még látni akarja, mielőtt örökre elbucsztatnák a világtól,

És gondolatban mindenki vele együtt futja meg a borzalmas utat, mely a császár fényes palotájától a fia ravataláig vezet.

Éjjel, nappal, szünet nélkül, alig engedve pihenőt magának, vágatva közeledik a néhány nappal ezelőtt hatalmas ur, most csak agyon sujtott, porba tiport édes atya.

A kastély ormáról lengedező gyászlobogó már messziről hirdeti neki, hogy elkésett, vége mindennek.

A diszes ravatalon, nehéz fehér selyem takaró alatt ott fekszik a Pekry család letört virágos ága. Lobogó gyertyák vetnek kísérteties fényt halovány arcára, melyről csak nagynehezen tudták lemosni a rátapadt csunya fekete vért. . . Most már szép tiszta és olyan mint egy fehér márványból kifaragott szobor.

Magas homlokába behullanak aranybarna fűrtjei, sűrű szempillái ráborulnak kihunyt szeméire, amelyekből csak néhány nappal ezelőtt is egy egész mesevilág, telve bűbajos ígéretekkel, mosolygott elő. Leányos vágású, édes puha szája, mely csak arra látszott teremtvé lenni, hogy részegítő csókokat osztogasson, most keményen, szinte dacosan összevan szorítva, mintha rettenetes titkot őrizne, amelyből nemszabad elárulni semmit.

Az édes anyja meg nem mozdul melőle.

Nem sir, nem jajgat, nem tördeli a kezét csak áll és néz merően a fiára.

Pekry Lőrinc még mindig nem érkezett meg.

Az asszony kiszámította, hogy ha a rettenetes hír vétele után azonnal utra kelt, úgy ma reggel itthon kell lennie.

Még néhány óra és találkozni fognak! Örök Irgalom, milyen viszontlátás lesz ez!

A fényes vendégsereg helyett, komoly arcu virrasztók fogadják a ház urát. . . A tárogatók vidám, táncra hívó hangjai helyett, halotti zsolozsmáktól viszhangzanak a nagy termek falai. . .

A ház népe ékköves, gazdag színpom-

páju diszruhák helyett, fekete gyászba öltözött lenéz fel a alá, némán, könnyes szemekkel kerülve egymást, keresve a magányosságot, hogy mérhetlen bánatukat tanuk nélkül sirhassák ki.

Megváltozott hát rövidesen minden, jól mondta azt Ferke. . .

De hogyan változott meg?! . . .

Halkan nyilik most az ajtó. . . A gyászba borult anya észre sem veszi.

Csak mikor a magas, szikár alak megáll a ravatal tulsó oldalánál, akkor rezzen össze. . .

Felleg Tamás az, a nyolcvan éves tudós. Most is fekete talár borítja csontos vállait és a bőrkötésű kopott biblia a kezében. Pekryné fájdalmasan emeli rá könnytelte szeméit.

— Látod, látod, mégis csak ez lett a vége! Mégis csak meghalt. . . Ha már így kellett lennie, vette volna el inkább az Ur akkor, mikor még nem volt úgy a szívemhez nőve, mikor még kicsi bimbó élete nem hagyott volna annyi felejthetetlen emléket maga után.

Felleg Tamás szeliden ingatta galambos fejét.

És én most is csak azt mondom, amit akkor mondtam: amit Ő tesz, az jól vagyon téve. Ne vétkezzél azért, fellázadván az ő intézkedései ellen, hanem inkább alázatos szívvel imádkozzál. . . Mert mit tudhatjuk mi azt, — folytatta most egyszerre kiegyenesedve, csengő, érces hangon — hogy miért vette el őt éppen most, mikor készültek előtte megnyilni az Életnek kapui és minden jel arra mutat, hogy ragyogó pályafutásának első lépcső fokára most jutott fel? Az apja oldalán haladt volna fokról fokra tovább. Az apja mutatta volna neki a szép, kényelmes utat, amelyen játszva lehet megszerezni a babért, töméntelen nagy gazdagságot, hirt és kitüntetés. Nem is kell érte cserébe adni semmi mást, csak ősei hitét. Nem kell megtagadni senkit, csak a szegény, porba jutott hazát és nem kell egyebet tennie, mint fényes kardját megmártani a szegény bujdosók szívében. . . Nos a véghetetlen Bölcseségnek tetszett letörni ezt a pályát. Nekünk korlátolt elméjű, oktan halandóknak, kik egy rövid arasznyira sem tudunk a jövőbe látni, nagy kegyetlenségnek tetszhetik ez, de lehet, hogy néptörzsek, országok java tette szükségessé, hogy Pekry Lőrinc szédületes futása közben, melylyel a magasba tört, megbotolják a fia frissen ásott sírjában. . . Hogy megálljon végre és maga körül tekintsen. Hogy meglássa honfitársai nyomorát, hogy meghallja a rabbilincsek csörgését.

Lehet, hogy a fia sírja áthághatatlan válaszfalat fog képezni Pekry Lőrinc és a haza ellenségei között. Lehet, hogy a szive, a fájdalom tisztító tüzeiben, kifogja most dobni önmagából a salakot és újra olyan nemes, szinarany lesz az, mint volt régen, mikor még a haszonlesés meg nem mételezte, a tömjénezés el nem kábitotta.

Igen, én hiszem és vallom, hogy Pekry Lőrincet a fia sírja megfogja állítani útjában: eddig és nem tovább! Térj vissza elárult hazádhoz, légy atyja, gondviselője, szegény honfitársaidnak. Segíts felépíteni sok rombadölt templomainkat, amelyben imádd Istenedet a te régi hited szerint.

És ha eljövend az idő, mely már közel is van — én érzem azt — Pekry Lőrinc bizonyára a szent szabadság kibontott zász-

laja alatt fogja levezekelni az ő nagy bűneit!
Petrőcy Kata szent borzalommal nézte a prófétai alakot, kinek tulvilági fényben ragyogó szemei olyan kifejezéssel meredtek a távolba, mintha mindazt látták volna, amit ihlett ajkai jósoltak.

E pillanatban messzebugó kürtzö jellezte, hogy Pekry Lőrinc vágatva közeledik Szentjakab felé. . .

VI.

Tíz esztendő múlt el azóta, hogy az ifju, alig 17 éves Pekry Ferencet örök nyugovóra, ősei sírboltjába helyezték el.

Tízszert öltözött tarka, virágos köntösbe a vérrel áztatott magyar föld, tízszert lepte be hóval a tél a szegény bujdosók piros csizmája nyomát.

A tizedik tavaszon sajátságos, vérpezsdítő, bilincseket tördelő ereje volt a fűszeres tavaszi szellőnek.

Hírek érkeztek Lengyelország felől, a

melynek hallatára nyugton senki sem maradhatott.

Lázba jött tőle az egész nemzet és csak egy kipattanó szikrára vártak, hogy lángba borult szívvvel rohanjanak a csatába!

Végre kibontották Rákócy zászlóit és megszóllalt a hegyek ormán a tárogató holtakat öbresztgető hangja!

Volt már mit lengetnie a balzsamos szellőnek: a Rákócy fecskéfarku lobogóit!

Volt miért küzdeni, volt mit védeni, volt már miért meghalni is a bujdosó magyarnak. . .

Mentek is mindnyájan, mintha esküvőre mentek volna, a Rákócy zászszói alá.

Ott küzdött a szabadsághősök sorában Pekry Lőrinc is, a hogyan egykor Felleg Tamás azt megjósolá.

És Petrőcy Kata, a lelkes honleány, e buzgó protestáns nő, hátalatt szívének leküzdhetetlen ösztönét követve, gyönyörű költeményeiben magasztalta jóságos Istenét, aki „keserves szenvedések árán bár, de megengedte érnie, hogy egyetlen édes urával újra

egy templomba járhasson, ahol hű szíve szerint a magyar szent szabadság diadaléért buzgón imádkozhatik minden ő népeivel egyetemben“.

(Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

V. S. Miskolc. Örömel hallottuk, hogy a napokban remek fölolvast tartott Dérynőről. Tisztelettel kérjük s véghetetlenül lekötöleznénk minket, ha a nagyszerű cikket elküldené lapunknak közlés végett. Kérjük tegye meg. Üdv!

G. D. Fogaras. A pompás tároát köszönjük és kérjük folytatását. Boldog vakációt.

P. F. és Sz. Gy. Fogaras. Az érdekes híreket köszönjük és ezután is kérjük b. munkálkodásukat. Üdv.

Dr. V. Gy. Nagyszében. Mielőtt utra kelne, kérünk valamit. A jól megérdemelt pihenéshez erőt, egészséget kívánunk!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THERFIELD DAVID.

Szám: 4881—904. tjkvi

ÁRVERÉSI HIRDETÉM. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Senchea János ügyvéd végrehajthatónak Henning Katarina szül. Kirr kerci lakós végrehajtást szenvedő elleni 40 kor, 10 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő Kerc község határában fekvő a kerci 25. sz. tjkv-ben Henning Mihályné szül. Kirr Katarina Henning Maria, Elizabet, Anna és Henning Katarin férj. Roth Györgyné nevében álló A†

	hrs. eg. ing.	331 kor.
626/1	" " "	14 "
688/2	" " "	35 "
696/3	" " "	23 "
728	" " "	10 "
767	" " "	33 "
850	" " "	68 "
977	" " "	118 "
1024	" " "	9 "
1372	" " "	50 "
1479	" " "	16 "
1543	" " "	116 "
1732	" " "	17 "
1907	" " "	66 "
1951	" " "	77 "
2244, 2245	" " "	57 "
2376	" " "	23 "
2556/2	" " "	16 "
2626/1	" " "	7 "
2628, 2629	" " "	10 "
2795	" " "	14 "
2803	" " "	15 "
3048	" " "	33 "
3191	" " "	36 "
3195	" " "	37 "
3227	" " "	52 "
3855/1	" " "	26 "
3872	" " "	5 "
3055/1	" " "	21 "
7301, 7302, 7303	" " "	10 "
7520/3, 7521/4	" " "	13 "
7640	" " "	11 "
7805/2	" " "	68 "
8184/3	" " "	26 "
7595	" " "	27 ko-

ronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fenebb megjelölt

ingatlan az 1904. évi augusztus hó 17-ik napjának d. e. 9 órakor Kerc községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1904. június 3.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.
Nádudvary,
kir. albiró.

Sz. 32—904. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbiróságnak 1903. évi V. 1102/1 számú végzése következtében Dr. Russu Octávián ügyvéd által képviselt Albina nagyszébeni tak. pénztár javára alsószombathalvi Stán Sebestyén ellen 651 K. s jár. erejéig 1904. évi január hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1080 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 4 bivaly, 1 kanca, 2 koca, 1 szekér, szóna tengeri nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbiróság 1904-ik évi V. 248/2. számú végzése folytán 651 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi május hó 22. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 99 kor. 30 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Alsószombathalva községhezánál leendő megtartására 1904. évi augusztus hó 18-ik napjának délutáni 2 órja határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Fogaras, 1904. évi július hó 28-án.

Gyárfás Ferenc,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 417—1904.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbiróságnak 1901. évi V. III. 431/1. számú végzése következtében Dr. Russu Oktávián ügyvéd által képviselt Albina nagyszébeni tak. pénztár javára vojla Borrea József s társai ellen 730 Kor. s jár. erejéig 1902. évi január hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1250 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 11 bivaly, 2 tehén, 1 csikó, tengeri és fa nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbiróság 1901-ik évi V. 400/1. számú végzése folytán 730 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi április hó 30 napjától járó 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 101 kor. 70 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Vojla községhezánál leendő megtartására 1904. évi augusztus hó 22-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Fogaras, 1904. évi július 28-án.

Gyárfás Ferenc,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 470—904. vh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbiróságnak 1899. évi V. II. 360/1 számú végzése következtében Dr. Russu Octávián ügyvéd által képviselt „Albina“ nagyszébeni takarékpénztár javára felsószombathalvi Stanéin Janos társai ellen 925 kor. s járuléka erejéig 1899. évi július hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1496 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak, szekerek, gazdasági

eszközök, széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járás-bíróság 1904. évi V. 433/1. számú végzése folytán 907 kor. 32 fillér tőkekövetelés hátr. ennek 1904. évi február hó 1 napjától járó 6%-os kamatai és eddig összesen 17 kor. 20 fillérben bírólagon már megállapított költségek erejéig, Felsőszombatfalva község-házánál leendő megtartására **1904. augusztus 19. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzettek és ahhoz a vonni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alól is elfognak adadni.

Fogarason, 1904. évi július 28.

620

Gyárfás Ferencz,
kir. jb. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok pinzgauai tehenészetéből:

14 db kisorolt tehén
8 „ számfeletti üsző
továbbá a ménesbirtok bivaly tenyészeteiből:

4 db kisorolt bivalytehén
f évi augusztus hó 8-án délelőtt fél 10 órakor a fogarasi belső majorban szóbeli árverés útján eladásra bocsáttatik.

Az árverési feltételek a ménesbirtok igazgatóságánál bármikor megtekinthetők, illetve az érdeklődőknek kívánságukra meg is küldetnek.

Budapest, 1904. évi július hó.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

619

!! Szakszerű kezelésért első díjjal kitüntetve !!

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„Répáti“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dúz, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorhébajokban, gyuladással hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb. 618 20-20

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborvíz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellősebb és leghatásosabb s egyszerűsmind legolcsóbb gyógyítószer, úgy is, mint páratlan élvezeti italt a „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendszeres használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti víz“ minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben jutányos áron kapható.

Főraktár:

THIERFELD LIPÓT és SCHUL HENRIK
cégeknek Fogarason.

Laboratórium és tanműhelyekkel kapcsolatban lévő Elektrotechnikai szakiskola Pozsonyban.

F. évi szeptember hó 5-én megnyílik az első évfolyam; azon tanulók számára, akik két évfolyamon belül elméletileg és gyakorlatilag

Elektrotechnikusok (Üzemi tisztviselőknek)

képeztetni akarnak.

Főlvétel kora: 15—30. év. Előképzés: egynehány közép vagy polgári iskola, kereskedelmi avagy ipariskola.

Az elektromos erőknél folyton növekedő értékesítése, hajtó és világítási célokra és kémiai gyárakban a t. c. szülők illetőleg gyámok előtt tanácsossá teszi fiaikat illetőleg gyámoltjaikat, ennek a szép és sok kilátással kecsegtető foglalkozásnak szentelni, a fent nevezett szakiskolába való belépés által.

Jelentkezések naponta. Kivánatra értesítőt küld és szolgál bővebb felvilágosítással.

2-4

617

Az igazgatóság.

Hirdetések

jutányos árak mellett
felvétetnek e lap kiadó-
hivatalába.

Ruggyanta (gumi) gyártás meghonosítója

GUMI

árukbani szükséglete fedezésénél el ne mulassa mintákat é
ajánlatot kérni

SCHOTTOLA ERNŐ-TŐL, BUDAPESTEN
VI. ANDRÁSSY ÚT 2. SZ.

Kérdezősküldésekre készséggel szolgálunk ut-
baigazítással, tanácsal és költségvetéssel.

Utánnomlás tilos

ALAPÍTOTT 1872.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland cementet ajánl olcsó áron a

616

15-30

BRASSÓI PORTLAND CEMENT GYÁR

BRASSÓBAN. Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseikben.

A rágcsáló-irtó.

„Fuchsol“

A rágcsáló-irtó.

„FUCHSOL“

teljesen mérregmentes, vegyi készítmények. Azonnal és biztosan megsemmisítenek
minden férget és más kártékony élősdieket.

Hatása biztos A „FUCHSOL“ mérregmentes; emberre, állatra és mezei vadra ártalmatlan.

„Fuchsol“ patkány-irtószer
egyedüli mérregmentes szer a kártékony élősdiek kipusztítására. Dobozonkint 2 kor., 1 kor. és 50 fill.

„Fuchsol“ háziegér-labdacs
dobozonkint 1 K., 60 és 30 fillér.

„Fuchsol“ hangya-por
fölszórás után azonnal öl.

„Fuchsol“ moly-por
igen kiadó és utóhatással bír. Doboz 1 K., 60 és 30 fill.

„Fuchsol“ csotány- és svábbogár-irtószer
poralakban főlhívve, föltétlen biztossággal megsemmisíti ezt a férget. Dobozonkint 1 K., 60 és 30 fillér.

Törv. védve 16991. sz. a.

Kapható: **THIERFELD LIPÓTNÁL**, Fogarason.

„Fuchsol“ bolhavit

jószagu, viztisza, egyedüli szer bolhák ellen. 1 üveg 50 fillér, fecskendő dugasz 20 fillér.

„Fuchsol“ poloskavit

ecsettel használható, nem hagy foltot, alaposan tisztít és megsemmisíti a petét is. 1 üveg 60 fillér.

Minden állatfaj részére külön szer.

A „FUCHSOL“ készítményeket nem fecskendővel használják, hanem fölszórják, így nem kellemetlenek a légzőszervezetre.

Az osztrák általános bécsi vegyi laboratórium szakvéleménye szerint a „FUCHSOL“ preparátumok emberekre semmiféle káros anyagot nem tartalmaznak.

BÁMULATOS OLCSÓ!

●●● **diszmnivek, könyvek és folyóiratok.** ●●●

Kaphatók egész uj állapotban: **THIERFELD DÁVID** könyvkereskedésében, Fogarason.

1. **A Klasszikus arany biblia:** I. rész Az ó-Testamentum, II. rész az új-Testamentum; 126 színezett olajfestménnyel, legf. bőr-diszkötésben mindkét kötetnek bolti ára: 300 kor., most csak 120 korona.
2. **A magyar nemzet története.** Szerkesztette: Szilágyi Sándor, I, II köt. bőrkötésben mindkét kötet bolti ára 32 kor., most csak 16 korona.
3. **Brehm Alfred: „állatok világa“.** Eddig már megjelent 5 kötet, egy kötet bőrkötésben bolti ára 18 kor., most csak 12 kor.
4. **May-Székrenyi: Winnetonn a vörös gentleman.** I, II, III. kötet diszkötésben 18 kor., most csak 10 korona.
5. **Várossy Gyula: „Szivárvány“.** Humoros elbeszélések vászon diszkötésben 4 kor. helyett csak 1 kor. 20 fillér.
6. **Senkiewicz-Székrenyi: (Kis lovas).** Történeti regény, diszkötésben I, II. kötet 12 kor helyett csak 6 korona.
7. **May-Székrenyi: „Quò Vadis“.** Történeti regény, diszkötésben I, II. kötet 12 kor. helyett csak 6 kor.
8. **„Zur Gute Stunde“** 1901. évben megjelent összes füzetek, egy egész évfolyam 26 füzet 10 kor. 48 fill. helyett csak 5 kor.
9. **„Über Land und Meer“** 1902. évben megjelent összes füzetek 18 kor. 72 fill. helyett csak 6 korona.
10. **„Gartenlaube“** 1903. évben megjelent összes füzetek 9 kor. 60 fillér helyett csak 4 kor. 80 fillér.
11. **„Das Buch für alle“** 1903. évben megjelent összes füzetek 10 kor. 8 fillér helyett 4 kor. 80 fillér.
12. **„Fliegende Blätter“.** Humorisztikus lapok 1/4 évi egész kötet 9 kor. helyett 4 kor. 80 fill.
13. **„Meggendorfer hum. Blätter“** 1 egész évi füzetek 15 kor. 60 fill. helyett csak 9 kor. 60 fillér.
14. **Patófi** összes költeményei vászon diszkötésben csak 1 kor. 20 fillér.
15. **„Für Alle Welt“** 1903. évben megjelent összes füzetek, egy egész évfolyam 28 füzet 13 kor. 44 fill. helyett csak 5 kor.
16. **„Universum“** 1902. évben megjelent összes füzetek, egy egész évfolyam 52 füzet 18 kor. 72 fill. helyett csak 9 kor. 60 fill.

Az ügyvédek részére különösen ajánlom az egész ujonnan megjelent **„Magyar Döntvénytár“**-t szerkeszti Greesák Károly kir. kuriai bíró az egész mű megjelenik 9 erős vászonkötésben, előfizetési ár az egészre 100 kor., mely összeg részletkben is fizethető. I. kötet megjelent.